

ДАЛАЛАРДА МЕҲНАТ НАВОСИ

ҒЎЗАНИ КУНДА ЯШНАТИБ

Кум-қуқ далалар таровати, ҳусни-жамоли эрта тонгда кишига узгача зақ-шавқ бағишлайди. Шу паллада биз Охунбобоев туманидаги Навоий номи жамоа хужалиги томон кетиб борардик. Идорага етиб келганимизда қуёш борлиққа заррин нурларини сочмоқда эди. Деҳқонлар аллақачон далада ишларини бошлаб, юборишган.

Раис Турсунбой ака Қодиров эса машинада урнатилган рация орқали Марказий Фарғона ерларида деҳқончилик қилаётган бригада бошлиқларига нималарнидур уқтираётган эди.

Бригада сардори Раҳимжон Жиянбоев бизни илиқ кутиб олди. У ерда мавсумий болалар боғчаси ташкил қилинбди. Дошқозонда эса тушликка овқат тайёрланапти. Бақда чой қайнаб турибди. Мавжуд 12 та дала шийпониди пундай шартшароит яратилган.

Пайкал бошига утдик. Қулф уриб усаётган ғуза ниҳоллари қузни қувнатади. Усимлик яғана қилиниб, чопиқдан чиқарилапти. Зуваласи пишиқ Турсунбой ака гурс-гурс одим ташлаб, эгат буйлаб кетди. У ниҳолларни синчковлик билан қуздан кечирдики, бригада бошлиғига қараб, мамнун жимлайди.

-Офарин сизга, Раҳим-

жон! Қучатлар-тулик. Энди парваришни сусайтирмай. Еш ниҳоллар қанча тез узини тутиб олса, шунча яхши усади.

Ишни бушаштирмаймиз раис бува, - деди Раҳимжон хуш кайфиятда. - Хар бир тadbирни озиклантириш билан утказамиз. Мустақил Ўзбекистонимизнинг беш йиллик тўйига гектаридан 35 центнердан ҳосил қутариб, муносиб армуғон тайёрлашни ният қилганмиз.

Қушни Ҳасанбой Қодиров бошлиқ бригада дала-сига бордик. Бу ерда ҳам меҳнат кутаринчилиги ҳукмрон. Ғуза қатор ораларига ишлов бериш, яғаналаш, чопиқ қилиш ишлари намунали адо этилаётди. Меҳанизатор Қодиралӣ Йўлдошев ғузларга сифатли ишлов берапти. Бригада заршунослари жорий йилда ҳар гектаридан 36 центнердан хирмон тиклашни мақсад қилишган.

Далада бош агроном Сирожиддин Фармоновни учратдик.

Жорий йилда давлатга 1836 тонна юқори навли дурдона етказиб бериш ниятидамыз, - деди у. - Жамоамиз туманда уруғлик пахта етиштирувчи хужалик ҳисобланади. Бу йил биз чигит экишдан олдин ерларга 4 минг тоннадан ортиқ маҳаллий ўғит солдик. Экиш билан бирга ҳар гектар ерга 50 килограммдан азот, 50 килограммдан фосфор-

ли ўғит бердик. Айни кунларда ғуза қатор ораларига комплекс ишлов берилапти. 13 та культиватор юксак унум билан ишлатилипти.

Бозор иқтисодиётига утиш даврида аҳолини ижтимоий қўллаб-қувватлаш муҳим аҳамиятга эга. Ҳозирги кунда далаларда мингдан ортиқ киши меҳнат қилапти. Уларнинг 776 нафари аёллар. Аёлларнинг яхши дам олиб унумли меҳнат қилишларига шартшароит яратилган. Кичкинтойлар учун 3 та доимий ва 11 та мавсумий болалар боғчалари ишлаб турибди.

Утган йили хужалик давлатга 1890 тонна юқори навли пахта сотди. 26 миллион сум даромад олди. Шу маблағ ҳисобидан жойларда қушимча иш уринлари яратилиб, қишлоқларни ободонлаштириш каби ишлар бажарилмоқда.

Қишлоқлар тула газлаштирилган. 40 нафар аёл ишлайдиган «Сумбула» тикувчилик цехи, суткасига 10 минг дона хом гишт ишлаб чиқарадиган завод фаолият қурсатапти. 2 та тегирмон, авжувоз, автомашиналарга хизмат қурсатиш пункти, темирчилик устaxonаси, пойабзал цехи, сартарoшxона ишлаб турибди.

Биз хужаликнинг барча бригадаларида булдик. Миришкорлар вақтида молдий ва маънавий рағбатлантириладиганлиги дала ишларига барака келтираётди.

А. ТЎХТАСИНОВ.

Миришкор меҳнатига яраша рағбатлантирилса, ишида унум бўлаверди. Бошқаларни ҳам ғайрат билан ишлашга руҳлантиради. Косонсой туманидаги «Деҳқонобод» жамоа хужалигида бундай ибратли тadbирлар мунтазам ўтказиб келинади. Яқинда чигит экиш мавсумини муваффақиятли якунлаб, ниҳолларни бир текис ундириб олишга эришган Жўрабой Деҳқонов бошлиқ бригада азаматлари бошқарув таъсис этган совриннинг соҳиби бўлишди. Меҳнат ғалабаси билан уларни ҳамкасблари қутлашди. Деҳқонободликлар амалдаги йилда ҳар гектар ердан 30 центнердан дур етиштириш ниятида астойдил ҳаракат қилишмоқда.

Суратларда: 1. Илгор бригада бошлиғи Ж. Деҳқонов. 2-3. Экинларга ишлов берилаётган ва сўғорилаётган пайт.

Т. МАҲКАМЗОДА олган суратлар.

ЯҒАНАЛАШ ҚИЗҒИН

Сайхунобод тумани пахтакорлари вилоятда биринчилардан булиб чигит экишни якунлашган эди. Мавсум уюшқоқлик билан олиб борилганлиги, мутахассислар тажрибасидан унумли фойдаланиб, тadbирлар соз ташкил этилганлиги туфайли барака уруги бекаму куст униб чиқди. Айни пайтда барча хужаликларда униб чиққан ғуза ниҳолларини озиклантириш, парваришlash ва яғаналаш

ишлари қизғин давом этапти.

«Ўзбекистон» ширкатлар уюшмаси, «Пахтакор», «Қизил Октябрь» жамоа хужаликларининг миришкорлари айниқса, ғузани яғана қилиш, ишлов беришда пешқадамлик қилишяпти. Утган йили ҳам бу хужаликларнинг пахтачаликда эришган ютуқлари чакки булмаганди. «Пахтакор» жамоа хужалиги деҳқонлари мавжуд 1922 гектар майдондан сифатли хирмон қутариб, ре-

жа ва мажбуриятни биринчилардан булиб урдалашганди.

— Об-ҳаво ноқулайликлари, экиш мавсумининг утган йилга нисбатан бироз қузилганлиги деҳқонларимизни умидсизлантирмади, - дейди «Пахтакор» жамоа хужалиги бошқаруви раиси Эшпулат Шукуров. — Мавжуд имкониятдан тула фойдаланиб, экинларга ишлов беряпмиз.

Айни дамларда 20 та трактор ва бошқа техника

воситасида далаларда экинларга ишлов берилапти. Жорий йилда 2000 гектарга яқин ерга серҳосил навлар экилди. Хукуматнинг деҳқонларга қурсатаётган ғамхурликлари, яратилаётган имтиёз ва шартшароит миришкорлар кайфиятини кутармоқда, улар меҳнатига барака киритапти.

А. ҲАҚБЕРДИЕВ.
«Қишлоқ ҳаёти» муҳбири.

ПАРВАРИШ МУҲИМ ЮМУШ

Қуйи Чирчиқ тумани пахтакорлари бу йил 13 минг 378 гектар майдонда деҳқончилик қилишмоқда. Утган йилги ютуқларни мустаҳкамлаб, юқори ҳосил олишни қулаб ҳаракат қилаётган қуйичирчиқликлар асосий майдонларда уруғликни бир текис ундириб олишга эришдилар.

Айни кунларда далаларда ниҳолларга дастлабки ишлов бериш давом этапти. Мавжуд культиваторларнинг бир маромда ишлаши таъминланган. Шунингдек, ғуза яғанаси ҳам уюшқоқлик билан олиб борилапти. Бу тadbирлар, айниқса «Ужакент», «Меҳнатобод», «Тошовул» ва бошқа хужаликларда сифатли адо этилаётди.

— Жамоамиз меҳнат аҳли бултур режани 115,6 фоизга бажарган эди, - дейди «Ужакент» жамоа хужалигининг бригада бошлиғи Аъзам Раҳматов. Бу йил 608 гектар ерда пахта етиштиряпмиз. Шу кунларда парвариш ишлари қизгин.

Бутунги ҳаракат - эртанги барака, деганларидек, орзумиз қузда режада белгиланганидан зиёда дур саранжомлаб, Ўзбекистонимизнинг улкан хирмонига муносиб ҳисса қушишдир.

Р. АБДУЛҲАЕВ.

ЭЗГУ МАҚСАД ЙЎЛИДА

Хужалигимиз таниқли меҳанизатор Бакир Ражапов номи билан аталади. Бакир ака бутун умрини, меҳнатини жамоа хужалигимиз равнақига бахшида этган инсон. Унинг изидан бориб, жамоамиз юксалишига ҳисса қушиш биз учун шараф.

Жонажон республикамиз мустақиллигининг беш йиллиги нишонланадиган йилда эзгу мақсадларни қулаб баҳорда далаларга «Фарғона-3» навли чигит уруги қададик. Асосий майдонлардаги чигит плёнка остига экилди. Йил бошида деҳқонларимиз гектаридан 29 центнердан пахта ҳосили етиштирамиз дейишганди. Ниҳоллар бир текис ундириб олинган, имкониятларимизни чамалаб қуриб ҳосилдорликни 35 центнерга етказишга аҳд қилдик.

Ҳайитбой Султонов, Пулатбой Маҳмудов, Абдусаттор Отабоевлар бригадаларида меҳнат қилаётган азамат деҳқонлар бу қурсаткични 40-45 центнерга етказиш ташаббуси билан чиқишди. Улар чигитни плёнка тагига экишга тулик утганларидан кейин ҳосилдорликни 55-60 центнерга етказишни мулжаллашмоқда.

Ҳозирги замон деҳқончилигини техникасиз та-

саввур қилиб бўлмайди. Бу соҳада ҳам бизнинг машғаларимиз бор. Улар экинларга сифатли ишлов беришяпти. Иброҳимжон Юнусов, Маматқодир Бувашев, Шаробиддин Ҳусанов каби уз касбининг билимдонлари хужалигимиз фахри.

Ғалла мустақиллиги йулида фаол ҳаракат қилаётган деҳқонларимиз бу йил беш юз гектар майдонда дон етиштиришмоқда. Бугдойзорлар икки марта озиклантирилди, қондириб сўғорилди ва уларга ишлов берилди. Ҳар гектар ердан режадаги 45 центнер урнига 60 центнердан баракали хирмон қутаришни ният қилганмиз.

Ғалладан бушаган ерларнинг бир қисмига чигит, маккажўхори, мош экамыз. Томорқаларидан самарали фойдаланган хужаликларга ҳам бугдойдан бушаган жойларда деҳқончилик қилишлари учун ер ажратиб берамыз. Tadbиркор деҳқонлар бу жойлардан куп миқдорда сабзи, қарам, мош, маккажўхори етиштиришмоқда.

Хужалигимизда қули гул боғбонлар талайгина. Улар 59 гектар майдонда боғ яратдилар. Унинг 35 гектардагиси бу йил ҳосилга кирди. Етиштирилган ҳосилни уз вақтида истеъмолчиларга етказиб бериш, шаҳар аҳолисига сотиш тadbирлари белгиланган.

Ҳиссадорлик жамиятига айланган чорвачилик фермасига Абдунаби Юсупов бош. Чорвадорлар 1996 йилда давлатга 330 тонна сут, 29 тонна гушт етказиб беришга шартнома тузишган.

Бизда қайси бир соҳага назар солманг, одамларимизнинг кутаринчиликлари руҳида меҳнат қилаётганликларининг гувоҳи буласиз. Пиллакорларимиз ҳам енг шимариб ишга киришдилар. Ниятимиз меҳнатимиз билан юртимизда абадий тинчлик ва фаровонлик бўлишига ҳиссамизни қушишдир.

Абдувосит ХОЛМАТОВ,
Булоқбоши туманидаги
Бакир Ражапов номи хужалик бошқаруви раиси.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ҒАЛАБА КУНИ БАЙРАМИ

МУНОСАБАТИ БИЛАН ИККИНЧИ

ЖАҲОН УРУШИ

ҚАТНАШЧИЛАРИНИ

РАҒБАТЛАНТИРИШ ТЎҒРИСИДА

Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиларининг Ўзбекистон Республикаси давлат манфаатларини ҳимоя қилишдаги катта хизматлари учун ва 9 май Ғалаба куни байрами муносабати билан:

1. Иккинчи жаҳон уруши ногиронлари ва қатнашчилари, шунингдек, байналмилал жангчилардан бўлган ногиронлар энг оз иш ҳақининг 2,5 баравар миқдоридида пул мукофоти билан тақдирлансин.

2. Ушбу Фармонни амалга ошириш билан боғлиқ харажатлар республика бюджети маблағлари ҳисобидан қоплансин.

3. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Марказий банки, Ижтимоий таъминот вазирлиги, Мудофаа вазирлиги, Ички ишлар вазирлиги, Миллий хавфсизлик хизмати ушбу мукофотнинг тўланишини таъминласинлар.

4. Дам олиш куни 1996 йил 12 май якшанбадан 1996 йил 10 майга қўчирилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1996 йил 1 май.

ШТАБ ЙИГИЛИШИ

Бухоро вилоятининг Қоровулбозор туманида бўлиб ўтган нефтни қайта ишлаш заводида ушбу завод қурилиши республика штабининг йиғилиши бўлди. Уни Бош вазирнинг биринчи уринбосари И. Жўрабеков бошқарди.

Йиғилишда мазкур корхонада шу йилнинг тўрт ойи мобайнида амалга оширилган ишлар атрофлича таҳлил этилиб, белгиланган режа анча ошириб бажарилгани таъкидланди. Айни вақтда республика Медицина ва сув хужалиги вазирлиги, «Бухороирқурилиш» трести сув иншоотларини барпо этишда сусткашликка йул ҳужағгани кескин танқид қилинди, бу борада аниқ топшириқлар берилди. Завод қурилишини янада жадаллантиришда ички имкониятлардан тулик фойдаланиш зарурлигига алоҳида эътибор қаратилди.

Йиғилишда Бош вазирнинг уринбосарлари Қ. Ҳаққулов, Р. Юнусов, Бухоро вилояти ҳокими М. Раҳмонов қатнашди.

БУХОРОНИНГ 2500 ЙИЛЛИГИ ТАРАДДУДИ

Бухорода қадимий шаҳарнинг 2500 йиллигига тайёргарлик қўриш ва уни ўтказиш республика таъкилий қўмитасининг йиғилиши бўлди. Унда тегишли вазирликлар, давлат қўмиталари ва идоралар, ташкилот ва муассасалар раҳбарлари қатнашди.

Республика Бош вазирининг биринчи уринбосари, мазкур ташкилий қўмита раиси И. Жўрабеков йиғилишда сўзга чиқиб, бу борада амалга оширилган ишлар ҳақи талаб даражасида эмаслигини қайд этди. Бухорои Шарифнинг жаҳон миқёсида нишонланадиган улкан тўйига пухта тайёргарлик қўриш, юбилей объектларини таъмирлаш ишларини тезлаштириш зарурлигини таъкидлади.

Йиғилишда Бош вазирнинг уринбосари Р. Юнусов, Бухоро вилояти ҳокими М. Раҳмонов иштирок этди. (ЎЗА).

БИРИНЧИЛАР ҚАТОРИ

Жиззах вилояти пахтакорлари ғуза парваришини бошлаб юбордилар. Зафаробод туманидаги Ҳ. Олимжон номи, Жиззах туманидаги «Самарқандқу-дук», Дусллик тумани Қосим Раҳимов номидаги ижара ширкатлар бирлашмалари миришкорлари бу ишга биринчилар қатори киришди.

Бу йил вилоятда 110 минг гектардан кўпроқ ерга барака уруги қадалди. Вилоят деҳқонлари республика мустақиллигининг беш йиллигига 257 минг тонна «оқ олтин» армуғон этиш иштиёқида меҳнат қилмоқда.

ПИШИҚ ВА АРЗОН

«Қувасойцемент» ҳиссадорлик жамияти янги хил шифер ишлаб чиқаришни урлаштирди. Эндиликда унинг таркибига тақчил асбест билан бир қаторда пахта чиқиндилари ҳам қўшилади. Бунда аввало асосий хомаше тежалади, қолаверса, маҳсулот таннархи анча арзонлашади.

ДЎСТЛИК-ҲАМКОРЛИК, ЭҲТИРОМ-ЭЪТИРОФ РАМЗИ

Ўзбекистон учун жаҳон дарвозалари кенг очилди. Кўхна «Ипак йўли»дан қаровонлар қайта йўлга чиқди. Дунё халқлари билан борди-келди муносабатларимиз тикланиб, дўстона ҳамкорликлар мустаҳкамланаётди. Шу йил апрель ойининг учинчи ўн кунлигида буюк соҳибқирон Амир Темурининг 660 йиллик тўйи ЮНЕСКО мутасаддиликда Париж шаҳрида бўлиб ўтди. Бу халқаро анжуманда кўпгина олимларимиз ва санъаткорларимиз ҳам қатнашди. Мухбиримиз Франция сафаридан Ўзбекистонга қайтган айрим ватандошларимиз билан суҳбат қилди.

Асосийдин
ЎРИНБОВ,
тарих фанлари доктори

— Францияга қилган таширфимиз таассуротларга бой бўлди. Париж нийҳоятда гузал ва обод шаҳар экан. Французлар ўз маданиятини нечоғлик қадрласа, ўзгалариникини ҳам шунча ҳурмат қиладиган халқ. Бу — ўта маданиятлик белгиси. Улар Европада илм-фан ва маданиятнинг тараққий этишида Амир Темурининг хизматлари жуда катта деб билишди. Соҳибқироннинг 660 йиллигига бағишланган «Темурийлар даврида илм-фан, маданият ва маорифнинг гуллаб-яшнаши» ҳафталиги ҳам бобомизга бўлган ҳурмат-эҳтиром белгисидир. Бу халқаро анжуман БМТнинг маориф, фан ва маданият ишлари бўйича бош илораси (ЮНЕСКО) томонидан уюштирилди. Ҳафталик дастурига кура ана шу мақаманинг Париждаги қароргоҳида илмий конференция ўтказилди, temuрийлар даврига оид фан ва маданиятнинг гуллаб-яшнаши кўргазма ташкил қилинди. XIII — XV асрларга оид қадимий қўлезмалар намойиш этилди. Конференцияда жами 27 та маъруза тингланди. Олимларимиздан Т. Жураев, Б. Аҳмедов, Г. Пугаченкова, А. Аҳмедов, Н. Хайбуллаев, Д. Юсуповлар шунингдек, француз олими Люсьен Керэн, покситонлик олим Аслан Сайидлар сермазмон маърузалар қилди. Мен ўз сўзимда «Темурийлар даври тарихий манбалари»га тўхталдим. «Темурийлар даврида илм-фан, маданият ва маорифнинг гуллаб-яшнаши»га бағишланган кўргазмани юртбошимиз Исом Каримов очди. Бу тантананда Франция Президенти Жак Ширакнинг иштирок этиши temuрийларга бўлган эҳтиром, меҳр-муҳаббат ифодасидир. Президентимиз

ЮНЕСКОнинг бош директори Федерико Майорга «Дустлик» орденини, олим Люсьен Керэнга «Шуҳрат» медалини топишди.

Бутун Париж халқимиз маданиятига катта қизиқиш билан қараётгани кўнгилмизни тоғдек қутариб юборди. Қалбларимизда фахрланиш туйғуси тулиб-тошди. Ўзбек ва француз бир-бирини бутун қашф этаятгани йўқ. Аксинча, бу алоқалар узоқ тарихга эга. Франция Президенти Ширак Президентимиз Исом Каримов билан учрашганида Амир Темурининг 1402 йилда Франция қироли Шарл VIга йўллаган мактубини топишди. Дустлигимиз риштасини боғлаганлар ҳам ўша муҳтарам зотлардир. Албатта, бунда рамзий маъно бор. Уша мактубда соҳибқирон француз қиролини Турон заминига савдогарлар юборишга қорлаган бўлса, Ўзбекистон Президенти француз ишбилармонларини ўзаро ҳамкорлик қилишга даъват этди. Шу аснода Амир Темурий асос солган икки халқ ўртасидаги дўстона алоқалар бутун қайта тикланаётди.

Ўз эртасини уйдамаган инсоннинг ҳам, халқнинг ҳам келажаги гузал бўлолмайди. Эртани гузал қилиш учун бутун тинмай ишлаш керак. Яна бир ҳақиқатга иймон келтирдимки, қачондир айтилган алоқатли сўзлар, қўрилган муҳташам иморатлар, сув чиқариш учун қазилган каналлар, яратилган боғу роғлар, қимларгадир қилинган яхшиликлар ўз соҳибини ноҳақ қораланиб кетишига йўл қўймас экан. Ахир, бобомиз Амир Темурий ҳақиқати ҳақиқат ҳам унинг улмас ва улғувор ишлари тўғрисида ойдинланмади? Ғарб мамлакатларида соҳибқиронга бўлган қизиқиш ҳеч сунган эмас. XV асрдаёқ унга ёдгорлик ўрнатиб, «Европанинг халоскори» деган сўзлар ёзиб қўйилган. Амир Темурий ўз даврида босқинчиларнинг Европа китъасига қилаётган ҳаракатига чек қўйганини энди ҳеч кимга сир эмас. Европаларнинг соҳибқиронга бўлган чексиз ҳурматларининг боиси ҳам шу тўғрисида. Ҳафталик кўнлари истеъдодли санъаткорларимиз ўз қўшиқлари ва рақслари билан парижликлар кўнглини хушнуд этишди.

Муножат ЙЎЛЧИЕВА,
Ўзбекистон халқ артисти

— Халқаро анжуманда қатнашганимдан беҳад хурсандман. Бу мамлакатда туртинчи бор бўлишим. У ерда ҳам

муҳлисларим кўп. На фақат французлар, балки бутун Европа классик қўшиқларимизни юрак-юракдан севиб тинглайдилар. Ҳақиқатан сехри куй ва қўшиқ, жозибали рақс учун чегара йўқ. Улар тўғрисида дилларни дилларга, орзуларни-орзуларга боғловчи дустлик ришталаридир. Ўзбек санъат усталари Париждаги машҳур «Олеон» театри ва ЮНЕСКО қароргоҳида концертлар қўйишди. Фусункор Париж халқи уни завқу шавқ, олқишлар билан қутиб олди. Саҳнада Алишер Навоий, Нодира, Саккокий, Лутфий, Зебуннисо газаллари янгради. Мен шоир Мискиннинг «Эй дилбери жоним» газалини ижро этдим. Айниқса Ўзбекистон ва Қорақалпоғистон халқ артисти Ғуломжон Ёқубов, Ўзбекистон халқ ҳофизы Улмас Саиджонов ва Ўзбекистонда хизмат қурсатган артист Раҳматжон Қурбоновларнинг чиқишлари томошабинларга манзур бўлди. Шунингдек, таниқли режиссер Баҳодир Йўлдошев раҳбарлигидаги актёрлар классик шоирлар шеърларидан намуналар ўқиди. Томошаларда француз актёрлари ҳам қатнашдилар. Ўзбек адабиётининг дурдоналари илк бор француз тилида жаранглади. Бой маданиятимизга бўлган қизиқиш янада ортди.

ЮНЕСКО қароргоҳида намойиш этилган «Темурийлар даврида илм-фан, маданият ва маорифнинг раънақи» кўргазмасига таширф буюрган Франция жамоатчилиги ўзбек халқининг ижоди, маданий ва маънавий мероси, тасвирий санъати намуналари билан танишиш имкониятига эга бўлишди. Бу кўргазма намойишига республикамизда ижод қилаётган таниқли 50 нафар мусаввирларнинг асарлари ва юртимиз ҳақида маълумот берувчи археологик топилмалар қўйилган эди. Улар парижликларда катта таассурот қолдирди. Мазкур анжуман Ўзбекистон — Франция ўртасида ҳар томонлама алоқаларни ривожлантиришга астойдил ишонаман. Чинакам тўй ҳали олинди. Кузда у Ўзбекистон шаҳарларида давом этади. Биз француз дустларимизни ана шу бўлажак катта тўйга таклиф қилиб қайтдик.

Мулоқотдош:
Давлатмурод САЪДУЛЛАЕВ.

ХАБАРЛАР ОҚИМИ

●АНДИЖОН. Бўз туманидаги Навоий номли жамоа хужалиги деҳқонлари 420 гектар ерга галла экиб, айни кунларда парварилани кучайтириб юбордилар. Майсалар барқ уриб ўсмоқда. Азамат галлакорлар бу йил ҳар гектар ердан 50 центнердан ҳосил олиш ниятидalar. Хужалик бошқаруви билан тузилган шартномага кура олинган ҳосилнинг 44,1 центнери буюртма ҳисобига бажарилса, қолган қисми хужалик аъзолари эҳтиёжи учун ишлатилади.

●НАМАНГАН. «Наманганконсерва» агрофирма жамоаси вилоятдаги мева-сабзавот етиштиришга ихтисослашган хужаликлар билан шартнома тузди. Шартномага асосан агрофирма 31500 тонна сабзавот, 5150 тонна мева сотиб олади.

Агрофирма утган йили икки минг тоннадан ортиқ помидор пастиаси ва олма шарбатини Швейцария, Германия ва Италияга жўнатган эди. Ишбилармон аҳил жамоа бу йил хориждаги шерикларига буттургимдан зийд маҳсулот етказиб бериш ниятида.

●СУРХОНДАРЁ. Шеробод тумани галлакорлари бу йил она Ватан хирмонига 54 минг тонна дон етказиб бериш ниятида самарали меҳнат қилмоқдалар. Қўк майсалар барқ уриб ўсмоқда. Экиннинг ҳозирги ривожини мул ҳосилдан дарак бермоқда. Уни озиклантириш ишлари жадал олиб боришмоқда. Қомбайнчилар ҳам галла урим-йигитига қизгин ҳозирлик қуришмоқда. Қисқа вақт ичида 16 та қомбайн сифатли таъмирдан чиқарилди.

●ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН. Тахтақупис туманидаги «Тахтақупис» ижара хужалиги аъзолари Қорақалпоғистон Республикасида биринчилардан бўлиб шол экишга киришдилар. Қирмизи дон миришкорлари бу йил эртапишар «Нукус-2» навини экмолдалар.

●БУЛОҚБОШИ. Ширмонбулоқ қишлоғида сутни қайта ишлайдиган пех қуриб фойдаланишга топиришди. Кичик заводга замонавий ўсуналари «Андижон-сут» акционерлик жамияти етказиб берди. Бу ерда ҳар куни ўн тоннага яқин сут қайта ишланиб, ундан қаймоқ, сариг, пишлок ва сўзма олинмоқда.

МАЙСАЛАР КЎРКИ

Шу кунларда қайси далага борманг, заҳматқаш деҳқонлар гайрат билан меҳнат қилишадиганининг гувоҳи бўласиз. Майсаларнинг ишил нурлари офтобда товланиб, қузни қувнатди. Катта йўлнинг у томонида эса эндиличина қал ростлаётган гузаларга дастлабки ишлов бошлаб юборилган.

Янгийўл районидаги «Қовунчи» жамоа хужалиги далаларида ҳам иш қизиган. Хужалик галлазорларини айланиб, ижарачи Нишонбой Баратов даласига ўтди. Н. Баратов ишлайётган жамоа ижарачилари хужалик билан шартнома асосида галла етиштиришяпти. Режадаги 40 центнер урнига 45 центнерлик маррани кузашган. Экинлар меъёрида озиклантиришди, қондириб сотуришди.

— Ниятимиз утган йили эришган ютуқларимизни мустаҳкамлаб, ҳосилдорликни ошириш. Ҳозир шунинг ҳаракатидамиз, — дейди тажрибали галлакор Н. Баратов. — Қандай ердам ва масалаёт керак бўлса олаятимиз. Шарт-шароит яратилган.

Деҳқончиликда янгийўлликлар бой тажриба тулалашган. У айни кунларда жула асқотди. Туман галлакорлари бу йил 7200 гектар ерда деҳқончилик қилишмоқда. Майсалар ривожини мул ҳосилдан далолат бераётди. Бунга ўсимликларни меҳр билан парвариллаш, миришкор қалб қуриши бағишлаши эвазига эришяпти. Янгийўлликлар ҳар гектар майдондан режалаштирилган 37,4 центнер урнига 40-45 центнерлик ҳосилни кузлаб, астойдил ҳаракат қилишяпти.

Галлакорлар яшил майсаларга агротехник талаблар асосида ишлов беришяпти.

Мутахассислар ҳамроҳида Назарли Ниезов номли хужаликнинг Эргаш Сатторов бошлик бригада галлазорларини ҳам айландик. Майсалар қалин, гуркираб буй қузаётгани у ерда ўз касбининг билимдонлари меҳнат қилаётганидан далолат.

— 78 гектар ерда галла етиштиряпмиз, — дейди Э. Сатторов. — Пахта орасига экилганидан гектаридан 40 центнердан, экиндан бўлаган жойда устирилаётганидан 45 центнердан дон йигиштиришни мулжаллапмиз.

Э. ТЎЛАГАНОВ.
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

СУРАТЛАРДА: 1. Яшил нихолларга сув таралаётган пайт. 2. Жамоанинг тажрибали галлакорлари (ўнгдан) Нишонбой Баратов, Иброҳим Тўхтаев ва Зоид Фозиловлар.

Н. МУХАММАДЖОНОВ олган суратлар.

Мавсумда давлат қабул пунктларига 400 тоннадан зийд пилла етиштириб беришга аҳд қилган Шахрихон тумани пиллакорлари вилоятда биринчилар қатори ипак қўрти уруғини очиршига киришди. Бу ердаги 16 хўжалик лабораторияларида 6,5 минг қўти қўрт уруғи

ИПАК ҚЎРТИ БОҚИЛМОҚДА

жонлантирилиб, пиллакорларга тарқатилади. Айни кунларда тутзорларни парвариллаш, уғитлаш ва сугориш ишлари авж олдирилмоқда.

(Ўза)

СЎЗИ АСАЛ, ҚАЛБИ ГЎЗАЛ

лар. Ҳае ҳар бир нарсасига зийнат бағишлайди. Фарзандларни, айниқса, қизларни ҳаёли-ибодли қилиб тарбиялашга оналар бурчи эканини раиса тез-тез суҳбатларда эслатганининг гувоҳи бўлдик.

Инсонни бахтли қиладиган ҳам, тахтли етатидан ҳам ҳалол ва тинимсиз меҳнатдир. Агар давлатингиз меҳнатдан келса қалдингиз тик, имконларингиз кўп бўлади. Онабиби Машарипова ҳам меҳнатдан бахт топганлар сирасига қиради. У етакчилик қилаётган хужалик нафақат туманда, балки Хоразм вилотида ўзига хос нуфузли уринга эга. Жамоада меҳнат қилаётганлар ишига яраша ларомалли бўлишмоқда. Утган йили пахтачиликка яхши натижалар қайд этилди. Улар 702 гектар майдонга чигит экишганди. Белгиланган режа ортиги билан — 32,5 центнерга адо этилиб, топириқлар 114 фозига бажарилди.

Галлачиликда ҳам сарҳисоб қувончли бўлди. Узингизга маълум, воҳада бўлғой жула ҳам ҳосилдор бўлавермайди. Шунга қарамай, белгиланган режалар ортиги билан бажарилди. Бу йил 250 гектар майдонга кузда бўлғой экилганди. Бугунга келиб эл ризқузи бўлган галла бир текисда ўсмоқда. Насиб этса, ҳосилдорликини 40 центнерга етказишни мулжаллаб туришяпти.

— Хужаликнинг асосий даромади шолчиликнинг раънақи билан боғлиқ эканлигини ҳисоб-китобларимиз кўрсатиб турибди, — дейди раиса опа. Бу йил 350 гектар майдонга шол экимаз. Мавсумга ерларни тайерлаб, турт марта шурини ювдик. Шолчилик ижара асосида ривож топмоқда. Бу йил еппасига «Авангард» нави уруғ сепилди. Май ойининг дастлабки ўн кунлигида ҳаво очик бўлиб турса ерга шол иуриги қадалди. Ҳар бир оилага 2-2,5 гектардан шолзор ажратиб берилган.

Хужаликдаги иккита шол оқлаш тегирмони қўпчилик хизматида бўлмоқда.

Хужаликнинг 100 фоз хонадонлари табиий газдан баҳраманд. Аҳоли тулик турта ичимлик суви билан таъминланган. Тўғта сартарашхона, уч жойда этикдўзлик устахо-

налари одамлар хизматида.

Халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқариш ва қўшимча ишчи уринлари яратиш ҳам диққат-этиборда. Икки йилдан буён гилам пехи узлуқсиз фаолият кўрсатмоқда. У ерда беш нафар қўли гул қизлар гилам тўқиса, ўн беш нафари бежирим полюс тайерлашмоқда. Бир ойда 2-3 та гилам, 14-15 та полюс тайерланиб, сотувга чиқаришмоқда. Гилам тўқишнинг ўзига яраша машаққатли бор. Айниқса, ҳам аше топиш, топганда ҳам арзонроқ, камчиқимроқ қилиб келтиришни ҳамма ҳам улдасидан чиқавермайди.

Элда бирни биров, мингги меҳнат беради, деган нақл бор. Утган йили 2 миллион 121 минг сум соф даромад олинди. Бир пахтакорнинг ўртача ойлик маоши 1037 сумни, шолкорниги 1075 сумни, механизаторниги 1258 сумни, пиллакорниги эса 2424 сумни ташкил этди. Галлакорларнинг ойлик

маошлари ҳам ошди.

Утган йили етиштирилган пилла учун кечиктирмадан ҳақларини олганликлари боис ҳам бу йил пилла етиштиришга иштиқмандлар сони қунайди. Насиб этса, 14,1 тонна сифатли пилла етиштириш мулжалланипти. Баҳор ҳар йилгидан 10-15 кунга кечикканлиги боис кейинги кунларда ҳаво ҳарорати кескин ортиб кетди. Бу қишлоқ хужалиги меҳнатқашларининг ҳар бир дақиқадан унумли фойдаланиб қолишини тақозо этади.

Аҳолининг ижтимоий эҳтиёжлари уринлагилган жойда ишлар ривож топаверди. Жамоа ҳудудидаги 280 уринли иккита бола-лар боғчаси мунтазам ишлаб турибди. Меҳнатқашлар болалар боғчасида фарзандларини тарбиялаётганини учун бир сум ҳам маблағ туламайди.

Бутун хужалик ҳудудида 20 дан ортиқ кичик ва хусусий қорхоналар фаолият кўрсатмоқда. Хужаликда деҳқончилик орқасидан тукин-сочинлик билан фаровон турмуш кечирса бўлади. Аъзоларга қўшимча томорқалар ҳеч қандай чеклов ва тўсиқларсиз ажратиб берилган.

Қолғончиларга пахта ёғи, ўн арзон нархларда тарқатилмоқда. Аҳоли ихтиёридаги чорва учун озуқа ҳам ишлаб чиқариш нархларидо берилмоқда.

Яқинда район ва вилоят ҳокимияти раҳбарларининг этибори тўғрисида жамоа хужалигига галла янчиш қомбайни берилди.

Бу йил қишлоқ хужалигининг ўзидан 48 миллион сум даромад олиш мулжалланмоқда. Шунда меҳнатқашларнинг ўртача ойлик маошларини 2-2,5 баравар орттиришга имкон яралади.

Жамоа хужалиги ҳудудида истиқомат қилаётган ҳам даромадли оилалар сони кундан-кунга қамайиб бормоқда. Бу эса тукин-сочинликдан далолатдир. Ғойиб Менглиев хужаликда механизатор бўлиб ишлайди. Беҳороҳ одам ориятли бўлиб, ўзи ердам сураб келишга ботинавермайди. Унинг оилавий аҳолидан ҳабар топиб, 2 минг сумлик полюс, беш нафар фарзандларининг ҳар бирига оёқ кийим, 50 килограмм ўн, 30 килограмм гурч, 20 килограмм пахта ёғи текисга ажратиб берилди. Ундан ташқари 200 сум миқдоридо ердам пулини олишди.

Онабиби опа Машариповнинг хайрли ишларию қимматли тажрибаларини кўп саҳифаларга жойлаш мумкин. Иқомиятини камтарин она, тадбиркор ва ишбилармон раҳбар, мурувватли муносибнинг ушбу сўзлари билан нийҳояламоқчимиз: «Ҳар бир қилиналиган яхшилик азим савобга тенгдир».

Дилмурод ҚИРҒИЗБОВ,
«Қишлоқ ҳаёти» махсус мухбири.

ТАШҚИ ИШЛАР ВАЗИРЛАРИ КЕНГАШИ

30 апрель куни Алмати шаҳрида Қозғистон, Қирғизистон ва Ўзбекистон Республикалари ташқи ишлар вазири Кенгашининг навбатдаги йиғилиши бўлиб ўтди. Унда Қозғистон, Қирғизистон ва Ўзбекистон ҳарбий хазматчиларидан БМТ раҳнамолигида Марказий Осиёда тинчликни таъминлаш батальони ташкил этишга қарор қилинди.

Йиғилишда ана шу ўч республика ўртасида имзоланган шартнома ва битимларнинг амалга жорий этилиши ҳақидаги ахборот тингланди. Узаро муносабатларнинг шартномавий-ҳуқуқий асосларини янада ривожлантириш масалалари муҳокама қилинди.

Йиғилиш қатнашчилари «Марказий Осиё: интеграция муаммолари» ойлик журналин таъсис этишга қарор қилдилар. У Қозғистон, Қирғизистон ва Ўзбекистон давлатларининг Давлатлараро Кенгаши матбуот органи бўлиб, Тошкентда чоп этилади.

Вазирлар гиёҳванд воситалар, руҳий таъсир этувчи моддаларни ноқонуний ишлаб

чиқариш, сотиш ва суиистеъмол қилиш устидан назорат ўрнатиш борасида ҳамкорлик туғрисидаги Меморандум лойиҳасини маъқуллашлар ҳамда уни 3-4 май кунлари Тошкентда утказиладиган Халқаро конференцияда имзолашга тавсия этилди.

Афғонистон ва Тожикистон вазият юзасидан ахборотлар тингланди.

Шунингдек, Қозғистон, Қирғизистон ва Ўзбекистон Республикалари Ташқи ишлар вазири Кенгаши шу йилнинг октябр ойида Тошкентда туркий тилда сузлашувчи давлатлар раҳбарларининг учрашувини утказиш тўғрисида қарор қабул қилди.

Уч давлат Ташқи ишлар вазири Кенгашининг навбатдаги йиғилишини 1996 йил август ойида Бишкек шаҳрида утказишга келишиб олинди.

Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирилик ҳузуридаги «Жаҳон» ахборот агентлиги

МЕХНАТГА ИХЛОС, ЮРТГА МЕХР

Зарбдор тумани ҳокими Илҳом Умурзоқов ҳикоя қилади

Ота-бободаримиз орзу қилган истиқлолни, ҳудуда шукр, биз кўрдик. Энди уни тобора мустақамлаш ҳар ҳовуч тупроғини олтинга алмаштириб бўлмайдиган жонажон Ватанимизни севиш, асраб-авайлаш, йилмон-эътиқодли, ҳурфикрли, Ўзбекистон фукаросиман, деган кишининг муқаддас бурчидир. Уттан даврга назар ташлаб ҳолис баҳо берадиган бўлсак, МДХ давлатлари ичида республикамиз сиёсий ва иқтисодий барқарор давлатлар сарлори бўлиб турибди. Республикамиз бозор муносабатларига ўтишининг узиға ҳос йўлни танилаб ҳато қилмаганини, бу йўл ҳалқини фаровонликка етакловчи турли йўл эканлигини ривожланган ҳорижий давлатларнинг йирик иқтисодчилари ва сиёсатдонлари ҳам тан олишмоқда.

Базми давлатларда ҳукм сураётган қуруқ сафсатабозлик одамлар қоринини туйғазмаслигига қўпчиликнинг ишончи қомил.

Россия Федерацияси Давлат Думасининг СССРни қайта тиклашга қаратилган бетайин ва номақбул қарорига туманимиз қўп миллилати аҳолиси кескин эътироз билдиришмоқда. Бу қарор эски тузумни қумсаб қолган бир гуруҳ найрангбозларнинг бузқўп нияти эканлигини одамлар тўпуниб туришибди. Мустақиллигимизнинг умидли биноси тикланаётган бир пайтда собиқ Иттифоқни қумсаётганлар тўпуниб суғта айтинлар.

Россия Федерацияси Давлат Думаси Беловеж бигимларини бир томонлама бекор қилиш тўғрисида қарор қабул қилганлиги ҳамда собиқ совет ҳудудлиги давлатлараро муносабатларга юз бераётган айрим жараёнлар муносабати билан Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси, Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорги Кенгеси ва Ўзбекистон республикаси ҳалқ депутатлари кенгашларининг қўшма қарори бутун ҳалқнинг хоҳиш-иродасини ифодаловчи ҳужжатдир. Шундан маълумки, Ўзбекистон узи танилаб олган мустақил демократик ҳуқуқий давлат ва фуқаролик жамиятини, ижтимоий йўналишрилган бозор иқтисодиётини барпо этилади ва жаҳон ҳамжамиятига интеграциялашуга қаратилган йўлдан ҳеч қачон қайтмайди.

Шу кунларда туманининг барча соҳаларида меҳнат, яратиб иштиёқи ҳукмрон. Миришкорлар қўзда олинажак ҳосил чўғини баланд кўтариш мақсадига ҳар дақиқадан унумли фойдаланиб меҳнат қилишмоқда. Ғаллакорлар ғалла парваришини бир дам бўлса-да сўсайтиришмаяпти. Бултур дон тайёрлаш ва давлатга сотиш режаси ортиги билан бажарилди. 4783 тонна сабзавот, 1730 тонна полиз, 706 тонна картошка, 50 тонна мева, 1000 тонна гўшт, 2130 тонна сўт давлатга сотилди.

Деҳқонларимизнинг бу йилги режаси 32 минг тонна пахта ва 23100 тонна ғалла етиштиришди. Ана шу эзгу мақсад йўлида ғалла ва пахтачиликка ихтисослашган ҳужалиқларда иш қизгин. Замин бағрига сўнгги баракка чигитлари қалалмоқда. Қўзда сешилган ғаллазорлар мавж уриб усаляпти. Иншоолло, ҳалқимиз насибаси бутундир.

Ҳозир бизда 260 та фермер (деҳқон) ҳужалиқлари фаолият кўрсатмоқда. Шундан 132 таси чорвачиликка, 129 таси эса деҳқончиликка ихтисослашган. Уларга 8653 гектар ер ажратилган. Бултур чорвалар фермерлар 102 тонна гўшт, 540 тонна сўт етиштиришди. Жорий йилда яна қўшмча 30 та деҳқон ҳужалиғи ташкил этилди. Уларга қарийб 1500 гектар ер ажратиб берилаяпти.

Пахта ва ғалладан келадиган даромад саломатини деҳқон яхши билади. Шу боис қўпчилик фермерлар ҳам пахта, ҳам ғалла етиштиришни йўлга қўйишмоқда. Жойларда ҳалқ истеъмоли моллари иш-

лаб чиқариш, маиший хизмат кўрсатишни тўбдан яхшилаш чора-тадбирлари қўйилаяпти. Мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш ишлари тулқ амалга оширилган. Кам таъминланган оилаларга, боқувчиси йўқларга ва қўп болали оналарга ҳокимлик томонидан мунтазам молдий ердан кўрсатилмоқда. Шу йилнинг Биринчи чорагида жамоа ва ширкат уюшмалари қўшида кичик корхоналар сони қўпайтирилиб, қўшмча иш жойлари ташкил этилди. Яқинда бир сменада 250 беморни қабул қилишга муҳаллашган янги поликлиника биноси фойдаланишга топширилди. Муолажа хоналари замонавий тиббиёт ускуналари билан жиҳозланган. 15 нафар малакали шифокор беморларга тиббий хизмат кўрсатишмаяпти. Ҳар бир қишлоқда врачлик амбулаториялари бор. 11 та фельдшерлик ва доялик пунктлари, 9 та дорихона ишлаб турибди.

Туманда қим ошди савдоси утказилди. Савдода 4 та чорвачилик фермаси, 11 та транспорт воситаси, 21 та савдо ва маиший хизмат кўрсатиш шохобчалари, 5 та ер участкалари сотилди.

Республика Президентининг шу йил апрелда чиқарган «Қишлоқ ҳужалиқ ишлаб чиқаришини давлат йўли билан қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги фармони деҳқонларимиз қўчига-қўч, тайратига-тайрат қўшди. Мазкур фармон қишлоқ ҳужалиғи ишлаб чиқаришида ислохотларни чуқурлаштириш тармоқининг молдий-техника базасини мустақамлаш мақсулоти етиштирувчилар ташаббускорлигини оширишга хизмат қилмоқда. Банк ссудалари бўйича устама фоизларни тулаш 2000 йилнинг январига ҳеч қанча қўпайтирилганлиги, унинг устидан олинадиган устама фоизлар тухтатилганлиги ҳужалиқлар учун катта мададдир. Миришкорлар бу ғамхўрликка жавобан пахта, дон, пилла ва озуқа экинлари етиштиришни қўпайтиришга, ҳосилдорликни ошириш эъазига эришиш учун белни маҳкам боғлаб меҳнат қилишмоқда. Бу ҳаётбахш талбир шарофати туфайли туман, қишлоқ ҳужалиғи соҳасида 2000 йилгача қарийб 20 миллион сум иқтисод қилинади.

Пул бўлса, чангалда палов деганлар. Бултур туман марказида автошохбекат, «Елорлик» мемориали, супермаркет савдо дўкони, деҳқон бозори ва қатор маданий-маиший хизмат кўрсатиш шохобчалари қўрилиб фойдаланишга топширилди. Тозаруғ, Сутбўлоқ, Бўдоқбўши қишлоқлари тулқ газлаштирилди, тоза ичимлик сув билан таъминланди. Мамакатимиз раҳбарининг қишлоқларни газлаштириш ва тоза ичимлик сув билан таъминлаш борасидаги чиқарган махсус фармони туманда тула-туқиса адо этилди. Шунингдек, қишлоқларни туман маркази билан боғловчи 22 километрли айланима йўл қўрилиб, ишга туширилди. Шу йилнинг биринчи ярмида 1024 номерли янги телефон станцияси фаолият кўрсатди.

Ислохотлар туфайли қишлоқларимизда мулкдорлар сафи кенгайиб бормоқда. Улар бозор рақобатини вужудга келтиришга ва элға манзур сифатли ҳалқ истеъмоли моллари ва озиқ-овқат мақсулотида ишлаб чиқаришга ҳаракат қилишмаяпти.

Бокимандилик урнига фойдали меҳнат билан шуғулланиш, соғлом фикрлаш ҳар бир кишининг эзгу мақсади бўлиши лозим. Бугун бунни қўпчилик англаб турибди. Меҳнат билан топишган маблағ эъазига оила соҳиб ҳар қандай молдий муаммони ҳал эта олади. Фақат ҳалол меҳнат билангина ҳақиқий саодатга эришиш мумкин. Ҳар биримиз ихлос билан меҳнат қилсак, ўз элимизга, ватанимизга фойдали бўлсак, юртимизнинг буюк келажак ҳам иншоолло тезда тантана қилажак.

Сўхбатдош:

Раҳмонали АКБАРАЛИЕВ.

Суратда: Туман ҳокими Илҳом Умурзоқов (чапда) ва йўлдош Қурбонов номи ширкатлар уюшмасининг раиси Отабой Хусанов ғаллазорда.

Сурат муаллифики.

Уч-тўрт кун туҳтовсиз ёққан ёмғир нийҳат тинди. Яшнаган майсалар яйловга янада фойз бағишлади. Баланд қир ортидан қўш юз курсатди. Бутун борлиқ баҳорий манзарадан яшнаб кетди. Ҳаётбахш яна бир кун бошланди. Чўпонлар сурув-сурув эчкиларни ҳудудсиз кенгликларга ёйишди.

Хатирчи туманидаги «Олтинсой» давлат ҳужалиғининг тахрибали чўпони Вафоқул ака Жобборов йигирма йилдирки, яйлов кезади. Саратоннинг жазираси, қишнинг қаҳратони донлор чўпонни тоблаган. Табиатнинг турли синовларидан ўтиб келаяпти. Фасаллар айлиниб келавради, йиллар утаверади. Вафоқул ака эса чорва ортидан кўнига унлаб километр йўл босади.

— Ангор зотли эчкилар нозик бўлишди, — дейди у. — Уларни парвариллашда эҳтиёткорлик зарур. Озгина бепарволик еки тахрибасизлик қилсангиз сифатли жун оломайсиз, жонивор вазн йўқотали. Айтайлик, қорни тўймади ёки вақтида сув ичмадимиз — бас, сиз қўзлаган тивитни бермайдик. Ҳозирги айни улоқ олин шаврида шунга катта эътибор бераймиз. Мақсад, уттан йилги курсаткидан утиш. Бултур меҳнат ва сўй-ҳаракатимиз бекор кетмади.

«ҚИЗИЛҚУМ» ЯЙЛОВЛАРИДА

Туртқул туманидаги «Қизилқум» жамоа ҳужалиғи чорваларни қўзлатиш мақсулоти муваффақиятли якунлашди.

Ҳужалиқда 32 минг 500 бош қўй-қўзи бўлиб, унинг 17.700 бош пил совиқларидир. Қасбига фидойи яйлов баҳолирилари ҳар 100 бош совиқдан қарийб 100 талдан насл олишга эришилди.

Унинг 9 минг бошдан зиёди устиришга қўйилди. Шунингдек, давлатга гўшт ва жун сотиш режалари ҳам ортиги билан адо этилди.

СУРАТДА: ҳужалиқда энг юқори кўрсаткичга эришган таниқли чўпон Махсид Жапаров.

А. МУРОТОВ олган сурат (УЗА).

Ризқ—рўз сарчашмаси

ИККИ ДАРҒА ЮРАР ОЛҒА

Парваришимдаги она эчкиларнинг ҳар юзидан юзтадан улоқ олди. Ҳар бош ҳисобига 1,5 килограммдан жун топириди. Бу йилги мулжал ҳам шундай.

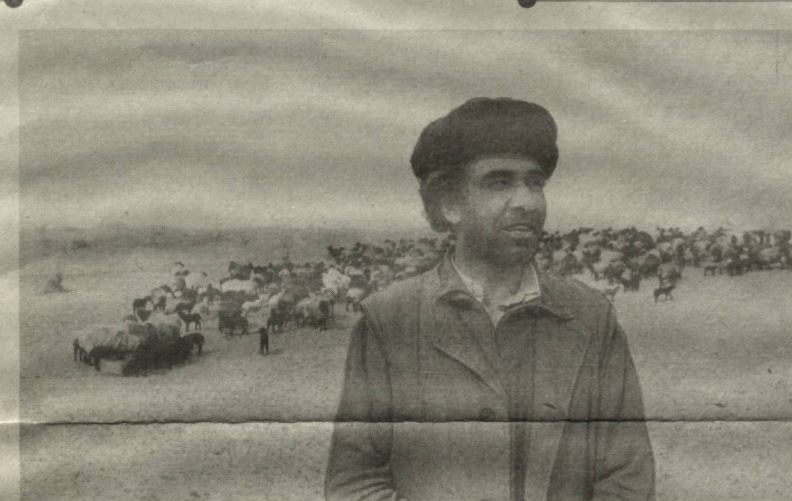
Вафоқул аканинг касбдошлари, ҳамқишлоқлари у ҳақда: «Эчкининг маърашидан нима талабини билади. Биронтаси бошқа подата қўлиб қолса, дарров ажратали, у эс касбининг билимдони» дея таърифлашади. Дарҳақиқат, унинг ҳузурида бўлиб, у билан мулоқотга кирган кичи бу гапда асло муболаға йўқ эканига амин бўлади. Чорвалорга булган ҳурмати ортади. Бунга у осонликча эришмади. Қасбига садоқат, фидойилик унга обрў, иззат-ҳурмат келтираяпти. Чўпонларга ҳос синчиқовлик ҳам у кишида мўжассам. Бепосн даштнинг ҳар бир сўқмоғи унга яхши таниш. Полани қайси қирга қачон ҳайдашни яхши билади. У шундай дейди:

— Очиги, шу касбдан бошқасини тасаввур этолмайман. Дашт ўз уйимдек бўлиб қол-

ган. У яшнаса — дилим қўлнайдил. Унга озгина озор етса — кўнлим ҳам озор топади. Афсуски, кейинги йилларда яйловлар тобора қамайиб кетаяпти. Унинг устига турли сабаблар таъсирида ут-уланлар ҳам сийрақлашган. Аҳвол шундай давом этаверса, чорва келажак нима бўлади, деган ташвишдаман.

Вафоқул ака кўпнинг дилдагини айтди. Қир-алрларни асрашимиз, келгуси аҳволда етказилишимиз зиммамиздаги бурч. Асл чорвалор борки, туну кун шуну уйлайди. Қолган қийинчиликларни у машаққат ҳисобламайди. Етишмовчиликлар, танқислик вақтинчалик эканини тушунади. Ишонч эса инсонга малал бағишлайди.

Қуён қирлар ортига оҳиста етибшалади. Эчкилар сурув қўтонга қайтди. Лекин бу чўпоннинг бугунги ташвишлари тугали, дегани эмас. Ҳали уларни суғориш, тунда яна бир қўр озуқа тарқатиш керак. Эртага шу одат яна давом этаверади.

ЁШ МОЛЛАР КАСАЛЛИКЛАРИ ОЛДИНИ ОЛИШ ЧОРАЛАРИ

Мустақил Ўзбекистон раёнақини ошириш, мамлакат аҳолисини чорвачилик мақсулотида таъминлаш тула қўпчилиги, жумладан биз одамлар ва мутахассисларнинг ҳам асосий бурчидир. Чорвачилик мақсулотида иш қўпайтириш эса, аввало соғлом бўзқў, қўзи олиш ва зотдор моллар етиштиришга боғлиқ. Бунга эришиш учун қўзларнинг ишлар бир неча босқичдан иборат.

Биринчиси ташкилий тадбирлар. Бу тармоқ ҳолимларининг (сигирсоғар, чўпон, ҳисоби, ферма мулкери ва бошқалар) доимий равишда ветеринария ва зоотехника соҳасидаги билимларини ошириб боришдир. Шунингдек, сифатли озуқа захирасини яратиш, талабга жавоб беришдан мол-хона ва бўзқўхоналар қўриш, уларнинг санитария ва гигиена ҳолатини яхшилаш, бўзқў молларни юзюзиб туриш учун махсус майдонлар ташкил этиш керак.

Иккинчиси, ветеринария соҳасидаги профессионал тадбирлардир. Эпизоотология ҳолатида нисбатан ҳужалиқ ва унинг атрофида ҳайвонларни текшириш ва эълан чораларини улуқсиз олиб бориш зарур. Шу билан бирга ҳар бир сўт-товар фермасида юзюзиладиган ҳужжатлар — сигир-бўзқўлар соғи, ақил бирка рақамлари, уруғлантириш ва бўзқў олиш маълумотлари қайд этиладиган журналлари кечиктирмай

тушрилиб бориш лозим. Учинчиси, туғишга 1,5 ой қолган ситилар алоҳида гуруҳларга ажратилиб, улар раёонидан сифатсиз ситос, сенаж, барди чиқарилади. Раёон сифатли дағал озуқа, олохса ем билан туғдирилади. Бу ситилар ва уларнинг ҳомиласининг метерида ривожланган физиологик талабга жавоб бериш даркор. Бўзқў ситиларни ҳар кун 1-2 соат 2-3 километр масофага юзюзиб туриш туғишнинг ентил утишига ва йўлдошнинг тез ажривилигига имконий яратлади.

Молда алашинуви жароёнлари назорат қилиш мақсадида ажратилган бўзқў ситил ва гунажлардан ташлаб 10-15 фониздан қон олинади. Ундан резерв ишқорлиги, кальций-фосфор тузалари, умумий оқсил, қанд ва витаминларини етди концентратлари 0,5-0,7 мл ёки тривитаминини 5-10 мл микролора мулукка орасига юзюзиб керак. Шуниингдек, микро ва микроэлементлар билан раёонини туғдириб бориш ҳам мақсулдорлигини яхшилайди.

Бўзқў ситилар раёонидан бала-нсанган бир озуқа бирлигида 100-120 грамм хазм бўладиган протеин, 80-100 грамм қанд, 7-9 грамм кальций, 5 грамм фосфор, 40-50 миллиграмм каротин бўлиши шарт.

Туртинчиси, еш бўзқўларни соғлом устиришдир. Туғишга 7-12 кун қолганда ситилар махсус хо-

нага утказилади. Ҳар бир ситил тахта билан уралган хоначаларга қиритилади. Бу ерда уларнинг елини тозаланади, улуқсиз набатчилик ташкил этилади. Негаки, жониворларнинг 70-80 фоизи олатда

Мутахассис тавсияси

кечаси тугали. Бўзқўни онаси яхшилаб ялаб тозалаш керак. Увуз ситили бўзқўнинг ўзи эмилиш шарт. Агарда еш молни алоҳида сақлашга фермада шароит бўлса, унинг соғломлигига, ваэинга қараб биринчи кун ҳарорати 36-38 даражадан паст бўлмаган 0,5-1,5 литр увуз сўтичириш керак. Кейинчалик бу микрол қўйилиб, тутилган ваэинини 1/5-1/6 қисминини ташкил этади.

Охириги пайтларда қўпнинг-езин бўзқўларни очик жойда сақлаш яхши натижа бермоқда. Бундай шароитда парвариллашган еш моллар касалликларга чалинмайди ва яхши усади. Бундай сақлашнинг иккинчи усули мавжуд. Биринчиси, ҳар бир бўзқў махсус уйчаларга сақланади. Бу усул республикамизнинг қўпчилиқ ҳужалиқларида жорий этилган. Аммо шунини ҳам айтиш керакки, айрим ҳужалиқ раҳбарлари ва мутахассислар эътиборсизлик қилиб, уларни ташландиқ ҳолатда келтиришади.

Иккинчиси, бўзқўлар учун уч томонли етилган кен (15-20 метр, баландлиги 3-4 метр), очик томони

Мизом Жапаров шу ҳужалиқда чўпонлик таъинини қўлига олганига 10 йилдан ошди. Шу давр ичида пишиди, илгорлар қаторидан урин олди. Шогирд эди, энди ўзи устоз. Доим изланди, қўллаб қўзи ва режадиган зисда туш етиштиришни уйлайди.

— Отарда 419 бош совиқ бор, — дейди Мизом ака. — Бултур ҳар юз бош совиқдан 102 талдан соғлом қўзи олганмиз. Шундан давлатга 168 дона сифатли қоракўл тери сотилди, 260 бош соғлом қўзи устиришга қўйилди. Уларни қишлоқдан соғлом ва семизлигини сақлаган ҳолда олиб чиқдик. Айни кунларда бу йилги тул олиш мавсумини қизгин олиб бораймиз. Ҳар юз бош совиқдан 102—103 насл олишни қўзлайтимиз. Жониворларни яхшилаб семитириш мақсадида тунда боқишга утдик. Самараси чакки эмас. Ҳар бир қўйдан 1—1,5 килограммдан жун топиришнинг мулжаллаб турибмиз.

Меҳнатнинг, ориятнинг оши ҳалол. Вафоқул ака ҳам, Мизом ака ҳам чўпонлик касбинини улуғлаб, дарғалар сифидан боришмаяпти. Уларнинг йўли — меҳнат йўли.

Улуғбек ЖУМАЕВ.

Балиқда ҳосилат кўп. Уни бе-ҳиз дўқун ҳалол дейшмайди. У шундай покка жониворки, ҳаққини тозалайди, инсонга қўнаётган аҳоли оқсилга бойлиги билан алоҳида ажралиб туради.

Очик турлати «Балиқчи» ҳис-салоҳини жамияти йирик ҳужалиқларда. У ерда кўнига тоилаб мақсулоти сано қўнларига жўпайишди. Ҳозирги қўйинчиликларга қарамай, балиқчилар қўзланган микродарилемент етиштиришга эришмоқдалар.

— Йил бошидан бун 16 миллион сумлиқдан мақсулоти сотилди. Ҳозир жониворларни парвариллашган мўҳом давр бошланди, — дейди ҳиссалоҳини жамияти раиси Уткир Шўхуров. — Шу йилнинг қўзланган келуси йилнинг баҳорига ҳаққа на ташлаб

Қўл — бойлиги мўл

аҳолининг балиқ билан етарли таъминлаш таъминоти қўнларини. Ниятимиз қамда 5 минг тонна лўқсан ҳалол етиштириб 4,7 минг тоннасини соғуғга чиқариш.

Бу касбининг ҳам узиға яраша машаққатли бор. Соғом дегани, қор-ёмғир дегани савдо соғ тургда турб музлақ суғта тушиб тур ташлаб балиқ олиш осон эмас. Шундай қасбга салок билан ишлаётганлар ҳужалиқда қўп. Сатпанг Бўзқўроқ, Зўлҳумор Сайдуларова, Сўннат Жабборов ситил балиқчилар номини жамоада ҳурмат билан тила олишадил.

— Аҳоли эҳтиёжини ҳисобга олиб айрим тайер мақсулоти чиқарилади, дўлданган ва тузалган балиқ тайерлашган дехлар очил ҳаракатланади, — дейди Уткир Жақомончи. — Дастурурон ноз-неъматга тулади, бизга эса қўшмча даромад келди. Ершмчи ҳужалиқимизда 68 бош қоракўл балиқчили. Бозлар боғчасини сўт билан улуғмо таъминлаймиз. Ундан ташлаб қўнларимиз бор. Бултур 46 тонна пилли олишди.

Кези келганда бир муаммони ҳам айтиб ўтиш жоиз. Ҳозир балиқсўр қўш жула қўпайган. Мутахассислар айтишаси, 50 минта етган. Ҳар бири қўнига қамда айрим қишлоқ балиқ етди. Бу 25 тонна мақсулоти дегани. Бир ойда йўқотиш минг тоннага яқинлашди. Шунга мақсулоти етиштириш учун қанча меҳнат, минг-минглар сўмлик маблағ келганини тасаввур этаверинг. Шу балиқсўр қўшн қамайтиришга мутахассис ташкилотлар руҳсат бермаси яхши бўларди.

Балиқ — эл ризқи. У истеъмолиб бўлушунга асраб-авайлаш даркор. Ниятимиз, қишнинг сарф-ҳарajatлар нафтини ҳалқимиз кўрсин. Дастуруронимизда балиқдан иштиролган тоғли таомлар қўйилсин.

Равшан БОБОМУҲАМЕДОВ,
Қўйи Чирқил тумани.

Навоий вилоятидаги Қизилтепа пахта тозалаш заводида кейинги пайтларда юз бера бошлаган ижобий ўзгаришларни қўриб ҳушшўл бўласан киди. Илгарилари меҳнат жамоасининг муваффақиятлари узиға яраша бўлган учунки қамдан-қам ҳолларда тила олинарди. Эндиликда ишчи-хизматчилар қўлга киритиладиган натижаларга ҳавас қилина арзийди. 1995 йили жамоа 35377 тонна пахта хом ашёсини қабул қилиб олиб, 12085 минг тонна тола ажратиб олди. Бу микдор режада

белгиланганидан анча юқоридир. Йил якуни бўйича 4308000 сум даромад қилди. Соғ фойда 2.307.000 сумдан ошиб кетди. Пахта хом ашёсини қайта ишлаш эъазига 20287 тонна чигит ишлаб чиқарилиди. Ишлаб чиқариладиган тола тайларидан шартнома бўйича Кореяга 1441, Швейцарияга 500 тонна мақсулоти жўнатилди. Қолган қисминини эса МДХ мамлакатлари сотиб олдилар. Ҳуш, курсаткилардаги юксалишлар сири нима: ишчи-хизматчилар бу ўзгаришларни янги раҳбар Шўли Қосимовнинг пойқадами деб билишмоқда. Бу ифодада жон бор. Шўли ака билан дон иқтисодчи бўлиши билан бирга моҳир ташкилотчи ҳамдир. У ишлаб чиқаришда жонланган юз беришини қўлаб қўллаб тадбирларни амалга оширди. Аввало интизомни мустаҳкамлади. Ҳар бир ишчи-хизматчида зиммасидаги вазифага нисбатан масъулият ҳиссини уйғотди. Лаборатория иш фаолияти талаб

даражасида тўбдан яхшиланди. Ҳужалиқлардан уттан йилги ҳосил илк бор навлар бўйича қабул қилинди. Биринчи навга 25520 тонна, 2-навга 6034, 3-навга — 1498, 4-навга 1261 ва 5-навга 1064 тонна пахта хом ашёси қабул қилиб олинди. Шундан А — олий навали ва Б — ўрта навали, ҳаммаси бўлиб 1018 тонна сифатли молик тайерланди. Корхонада 578 киши уч сменада кутаринки кайфиятда ишлаб, жамоанинг умумий ютуғига узининг сал-

моқли улушини қўпчилига ҳаракат қилаяпти. Ўғтироғга молик яна бир томони шундаки, унумли, ҳалол меҳнатни қалрлаш, тақдирлаб бориш йўлга қўйилган. Томиб турдаси, қўл булур деталаридек, қўпнинг сиклиқли меҳнати вақти келиб ажойиб самараларини кўрсатмоқда. 1995 йил юқори натижалар билан якунланганди. 1996 йилнинг дастлабки кварталда 8034 тонна хом ашё илгор технология асосида қайта ишланди ва

2797 тонна сифатли тола тайерланди. Мақсулоти ишлаб чиқариш суғратилиш шу даврда 106,5 фойз бажарилди.

Ушбу муваффақиятларни қўлга киритишда пахта хом ашёсини тола, чигит, молик ва ҳоказоларни ажратиб олувчи агрегатларнинг тула қувват билан ишлатилиши таъминловчи соҳа ҳолимларини — бош механик Сўвон Қўновон, энергетик Музафар Елгаров, смена мотористлари Раҳим Сайдуллаев, Дилмурод Хо-

тамов, Ойбек Тешаев ва бошқаларнинг хизмати катта бўлаяпти. Мақсулоти сифатини яхшилашда Олим Содиқов бошчиқ бўлим ҳолимлари ҳам алоҳида жониворлик кўрсатишмоқда. Жамоа аъзоларининг масъулиятини чуқур ҳис этишлари уларни меҳнатга жиддий ёндошишга одалантирмоқда. Қолаверса, меҳнат тағи роҳат. Унумли ишлаб, яхшигина маош олишадил. Булардан ташқари қўп фарзандли оилаларни, меҳнат фахрийларини

Воси НОСИРОВ.

ОРОМБАХШ МУОЛАЖА

Бу усул авваломбор бемор одамга қўлланилади. Уқалаш, силлаш, чимчиш, эзиш, қоқиш, қашшиш, силлаш, савалаш, босиш, замонавий таъбир билан айтганда, массажнинг ҳар хил турлари, усуллари саналади. Бу муолажалар бармоқ уч, кафт, мушт, тирсақ, баъзан тизза, тоғон ердамида бажарилади.

Массаж қадим-қадимдан халқ табибатида ажралмас бир бўлаги ҳисобланган. Айниқса у шарқ халқларининг энг сеvimли даволаш усули бўлган. Ундан ҳатто соғ одамни яшартириш, ҳуснини сақлаш, таъдани чиройли тутиш, чарқоқни тарқатишда, чиниктиришда ва баъзи касалликларни даволашда кенг фойдаланилган.

Одам дунёга келган илк дақиқалардан бошлаб меҳрибон онанинг ҳар хил силлаш ва енгил уқалашларидан лаззат олади. Онанинг ҳузурубахш бармоқлари билан мурғак гудакни авайлаб силаши, баданининг қашши,

уйкадаги боланинг урин тушагини сийпалаши унга бағоят ором беради. Гудакнинг балани одадта онанинг момик, меҳрибон бармоқлари билан, баъзан эса ўсимлик еки ҳайвон мойи билан уқалаб келинган. Массаж билан даволаш усули нафақат еш бола-лар, балки катта одамлар учун ҳам кенг қўлланган. Чунотчи, уқалашни ҳатто ҳаммомда махсус ходимлар бажарган. Шунинг учун ҳаммомда ходимчилик махсус касб-кор тур тарихидада шаклланиган. Ходимлар чаққон ва ниҳоятда яхши массаж қилганлар. Айни чоқда улар одамни қули етмаган, курак, бел атрофларини тозалашга, қолаверса, баланд қон тўғри айланиб ишлашга ердан берганлар. Бу муолажа модда алмашинуви-га мадал берган.

Бемор баданида бирор огрик нукта пайдо бўлса, уни бир неча секунд эзиб еки уқалаб огрикни йўқотиш еки қайтариш мумкин. Тиши огригидан одам борми? Шундай вазиятда беиттиер огригидан тишини топиб, ташқи то-

мондан эзиб турганимизда, огрик йўқолганини эслаймиз. Бундай пайтда бир бармоқ билан эзиш ердан бермас, катарок нуктани бир неча бармоқ билан эзганмиз. Шунга ухшаш огриклар баланд пайдо бўлса, уша жойларни эзиб, силаб, чимчиб бартараф этилган.

Ҳозирги кунда кўпроқ учрайдиган касалликлардан бири — нафас йўли ҳасталигида кичик нукталарни эзиш йўли билан ердан бериш тавсия қилинади. Бунинг учун аввало нафас йўлларида нега қисийш пайдо бўлишини аниқлаб олиш ҳуж. Бунинг асосий сабабларидан бири нафас йўлларида шомоллаши ехуд узок вақт бўли, ҳидли, дудли, чангли корхоналарда қи-тиенага рию қилмай ишлаш нафас йўлларидаги сурункали касаллинига олиб келади. Бунга ўз навбатида ҳавонинг совиши, намликнинг қу-пайиши, ҳар хил ҳидларнинг нафас йўлларида қитқилиши, баъзан зарарли микробларнинг нафас йўлига утириб қоли-ши сабаб бўлади. Бундай бе-

морлар уларини ноҳуш сеза-дилар ва тиббий ерданга муҳ-тож буладилар. Шунда уларни еки атрофдаги яқин одамлар беморга уқалаш билан ердан беришлари мумкин.

Кичик уқалаш (эзиш) нук-таларини тиббиёт тилида био-логик сезгир нукта дейила-ди. Биологик фаол нукталар биоритмга бўйсунди. Биоло-гик фаол нукталарни эзишни Япония ва Хитойда эрамин-нинг I-II асрларида еш бола-ларга қўлланган. VII асрга келиб шарқ табибати бу усул-ни тан олиб, махсус тиббиёт китобларига киритган ва «Ань-мо-чи-ляо» деб аташган. У-зунини массаж қилиш эса «Шэ-на» деб, Японияда эса (бош) бармоқлар ерданга баданини уқалаш «Шиасту» деб юрти-лади.

Кейинги йилларда купина шифокорлар дори билан да-волашларидан воз кечиб шу усул-дан фойдаланишмоқдалар. Нега де-ганда куп дориворлар қимевий, синтетик бўлиб, улар ҳар хил асоратлар ва аллергик ҳолатни келтириб чиқармоқда. Бу ҳол эса инсон танасининг табиий

ҳолатига зарар етказмоқда. Шу-нинг учун табиий йўл билан одамнинг тиббий қувватини сафарбар этиб, касалликни ен-гишга интиломоқдалар. Бу усул-нинг кенг тарқалишига сабаб шуки, ҳар қим ўз-ўзига ва яқин одамларига тез, арзон, безарар ердан бера олади.

Японияда «Шиасту» («ши — бармоқлар, асту — эзиш, бо-сиш») усули тарғиботчиларидан бири, 40 йилдан ортқ шу усулни қўллаб ном чиқарган Токухиро Намиқоши шундай дейди: «Ишдан чарчаган, куп утириб толиққан, узок ақлий мулоҳазалар бўшаган одам-ларни бир неча сонияда яна иш қобилиятига қайтаришда «Шиасту»ни аҳамияти жуда кат-та».

Дарҳақиқат, ўзингизни ўзингиз еки яқин одамнингиз-ни қўл-оқларини, тизза қўз-ларини силаш еки уқалаш — дорисиз даволайди. Билиб қи-линганд бу муолажа ҳар қандай инсон танасига ором бериб, уни турли огриклардан ҳалос еталади.

Иброҳим ОРИФЖОНОВ,
тиббиёт фанлари номдои.

САХИЙ ИНСОН КЎПРИГИ

Муқаддас китобларда етим-есирларнинг бошини силаган, йўл солган, кўприк қўрган, масжид бунёд этганлар Оллоҳ раҳ-матига мушарраф бўлган дейилган. Дарҳақиқат, са-ховатли аждодларимиздан бизга ва келгуси авлодга кўплаб нодир иншоотлар қолди. Улар юртимиз фах-ри, кўркидир.

Шундай ёдгорликлар-дан бири Ромитандаги Чо-риқулбой кўпригидир. Уни 1911-1914 йилларда сахий инсон Чориқулбой шахсий маблагига қурдир-ган. Ҳозир у ер тарихий қадамжо сифатида ором-гоҳга айлантирилган. Ро-митанликлар, меҳмонлар ёзнинг иссиқ кунларида соя-салқинда ҳордиқ чи-қариб, бир пиёла чой усти-да ўтганларни ёд етати-ди.

лар. Юртпарвар кишилар ҳақига дуо қиладилар.

Ҳа, эл-юрт фавонлиги йўлида ёниб яшашнинг ўзи улкан бахт. Чориқул-бой бобо ҳам ҳаёти маз-мунини шунда деб билди. 86 йиллик умри давомида кўп савоб ишларни амал-га оширди. Халқ қорига ярасин дея шу кўприкни ҳам бунёд еттирдиган. Бу ҳақда кўприкдаги мармар лавҳага битилган дил сўз-ларида жумладан шундай деган эди: «...инсонлар ба-хт-саодати, келажагига хизмат қилиш учун ушбу кўприкни қурдим».

Диёнатли, халқига фи-дойи бобоқалонларимиз номларини тез-тез эсга олиб, руҳларини шод етиш биз учун ҳам қарз, ҳам фарзидир.

Х. МИРЗАКАРИМОВ
Суратда: кўприкнинг уму-мий кўриниши.
Сурат муаллифники.

УСКУНАЛАР СОТИБ ОЛИНГ

Тошкентдаги фирма ўз омборидан қуйидагиларни со-тиб олишни таклиф еталади: — 3,7 дан 55 кВт. гача қувватли булган, уч фазали, бир маромда ишлашга мослаштирилган электродвигателлар: — 170/40 русумли (электродвигателсиз) консоль сув насоси; — Масофадан туриб бошқариш қурилмасининг 25 ва 50 диаметри клапанлари (чўян); — 30 кВт қувватли дизель электростанция; — Каустик сода (техник едкий натрий); — Ёғочни қайта ишлаш пехи ускуналари мажмуаси; — Бир иш сменасида 500 килограммгача маҳсулот тайерлаш қувватига ега булган қолбаса пехи ускуналари; — АСБ 3х95 35 кВт русумидаги кабел; — брезент қўлқоплар;

УШБУ ФИРМА ҚЎЙДАГИЛАРНИ СОТИБ ОЛАДИ:

— 75 кВт қувватли электродвигателлар; — Сувга ботиб турувчи ва консоль насослар; — Ичкариги тўлдиришда ишлатиладиган шприцлар; — Электр асбоб-анжонмлари.

Телефон: (3712) 75-85-19

ХУЖАЛИК РАҲБАРЛАРИ, АҲОЛИ ДИҚҚАТИГА!

БУҒДОЙ СОМОНИ, ШОЛИ ПОХОЛИ СОТИБ ОЛАМИЗ

Антренадаги «Саноатқалинқоғозсавдо» очиқ турдаги ҳис-содорлик жамияти хўжалиқлар, тапшиқотлар ва аҳолидан бугдой сомони ҳамда шоли похолини чекланмаган миқдор-да сотиб олади. Уларни корхонага ташиб келтириш хара-жатларини ҳам қўшиб ҳисоблаб, ҳар килограмм учун 3 сумдан ҳақ тулалани. Банк орқали пул ўтказиш йўли билан, векселлар орқали ҳисоб-китоб қилинади. Бугдой сомони еки шоли похоло тоширганлар мод айирбошлаш усули-дан фойдаланиб, корхонада ишлаб чиқарилаётган маҳсу-лотлар — уров қоғози, гофри (қоғоз катакли) аниқлар, муқовабон картонлар, силикат клеи, шунингдек, пахта ёғи, арок-вино, лампочка ва бошқа қўлдалик эҳтиёж молла-рини олишлари ҳам мумкин.

Сомон ва похол қуйидаги манзилда қабул қилиб олинади: Ангрена, Гўлбод посёлкаси, «Саноатқалинқоғозсавдо» очиқ турдаги ҳиссодорлик жамияти.

Қўшимча маълумотлар олиш учун телефони: 8-266-2-24-20; 3-74-26; 3-76-03.

Тошкент шаҳар Собир Раҳимов туманидаги «Исмаи ота» ху-су-сий фирмаси тугатилди. Даволат эълон чиққан қўлдан бошлаб бир ой давомида қабул қилинади.

Донолар бисотидан

КАМТАРЛИК

Хусрав Анушервоннинг бош вазири Бузургмехрдан сўрадилар: «Назарга илинмаган тақдирда ҳам баҳоси-ни йўқотмайдиган бойликни қиласанми?»

Бузургмехр деди: «Ҳа, бу — камтарлик».

КУЧ-ҚУДРАТ ОМИЛИ

Донишмандлардан бири деган эди: «Кимда-ким қо-нунларга ури қилишни урганса, куч-қудратга ми-нади. Кимки уларни назар-писанд қилмай» эгри йуллар-га кирса, хор бўлгусидир».

ТЎҒРИ СЎЗНИНГ БАҲОСИ

Хикоя қилишларича, Хусрав подшоҳини даврида кимдир куча айланганича: «Минг динорга уч доно гапни оладиган борми?» деб бақириб юрди. Хусрав уни ҳузурига чақиртириб: «Уч доно гапини нимадан иборат?» деди. Ҳалиги одам динорларни олиб келиш-ни сўради ва уш бажо келтирилгач, айтди: «Мана биричи доно гап: «Сенда биронта ҳам эзуликка ўзини бағишланган одам йўқ».

Иккинчиси: «Одамлар қандай бўлмасин, улардан воз кечиб, юз утириб кета олайсан».

Учинчиси: «Подшоҳ ёмонликнинг олдини олиш учун ҳар бир одамнинг қай даражада бузуқ эканлиги-ни билиши зарур».

Подшоҳга бу гаплар маъқул келиб, белгиланган мукофотни беришни амр етди. Лекин уч доно гапни баён етган одам пулларни олмади. Подшоҳ деди: «Не-га айтадиган гапларинг учун пул талаб етган эдинг?»

У одам деди: «Ақлини ошириш учун пул сарфлашга тайёр кимсалар борми-йўқми шуни билимқочи эдим».

НИМА ОСОН?

Бузургмехрдан сўрадилар: «Нима учун дўстнинг душ-манга айланиши осон-у, душманни дўст қилиш қийин?»

У жавоб қилди: «Бунинг ажабланидан жойи йақ, негаки иморат қуришдан бузиш осон, идишни асаш-дан синдириш осон, пул топишдан қўра уни сарфлаш осон».

БИЛГАН НАРСАГА ҲАҚ

Бузургмехрининг хотини нима ҳақдадир савол қил-ган эди, у «билмайман» деб жавоб берди. Хотини деди: «Подшоҳ сенинг маслаҳатларинг учун шунча пул ту-лайди, менинг олдий саволимга эса жавоб қайтара олмадинг».

Бузургмехр айтди: «Мен билган нарсамга ҳақ ола-ман, билмаган нарсаларимга эмас. Билмаган нарсала-римга ҳам пул тулашганида эди, подшоҳнинг ҳазинаси урвоқ ҳам бўлмасди. Чунки мен билмайдиган нарсала-рини ҳисоби йўқ».

Шермуҳаммад Йўлдош
ўғли тўплади.

Соғлиқ туман бойлик дейдилар. Чиндан ҳам унинг аҳамиятини ҳеч бир ўлчовга сиғириб бўлмайди. Шун-дай оғзақ соғлиқнига бефарқ бўл-майди. Она табиат инсон соғлиги учун қайтарган, киши саломатлиги метин, мустаҳкам бўлишига хизмат қилдиган неча усул беҳод доривор ўсимликларни яратган. Инсоннинг қандан бу шифобахш гиёҳлардан фойдаланиб келади. Инсон бисотининг соғлом ҳаёт кечиринишда зирварлар-нинг аҳамияти беҳадисир. Саломатли-гининг қадрига етган ҳар бир ақли расо киши 30 йилдан ошадиган сўғ-албетта шифобахш дорилардан ҳу-су-сиятга ега булган ўсимликлардан фойдаланиб бормоғи керак.

Шифобахш ўсимликларнинг юз-лаб тури маълум. Улар орасида енг қувватлихисли саримсоқдир. Қадимги инсон аллоҳмаси Пифагор таъбири би-лай айтдиган бўлса саримсоқ зира-ворларнинг сардорлиги. Тарихий ҳуж-жатларда уайди қилинганча, Юноне-тон ва Римда саримсоқ муқаддасла-штирилган. Бунга асосий сабаб унинг шифобахшлиги.

Илмий медицина ҳам саримсоқнинг ур-улаб фойдали хосиятларини қашиф етди ва ҳақон аниқловчиди. Саримсоқ пивни таркибидега узнга ҳос, ноҳуш ҳидга ега булган ефир мойлари, вита-мин С, шунингдек В гуруҳидаги ман-

МИНГ ДАРДГА ДАВО

суб витаминлар, фитостеринлар, фи-тонцидлар, хилма-хил минерал туз-лар, жумладан йод бор. Мутахассис-ларнинг аниқлашча, саримсоқ тарки-бидега эфир мойининг асосий қисми-ни гликозид ақлини ташкил қиладди. Бу фермент, яъни гликозид ақлинига ич-радада парчаланиб, ақлининг мод-дасини ҳосил қиладди. Ақлининг жу-да кучли антибиотик бўлиб микробларни қириб ташлаш, тана ёғларини қўқу-ли касалликлардан муҳофиза етиш ҳу-су-сиятига егадир. Саримсоқнинг ик-ки-уч кичик бўлаг истеъмол қилин-са, у тана аъзоларига антигистеротик таъсир қиладди ҳамда вирусларга қи-рон келтирилади. Саримсоқ таркибидега эфир мойи йўли орқали нафас олиш йўлларида қиёб кетади. Бу пайтда у нафас олиш йўлларида утириб қолган моддаларни юмшатиб, организмни улардан тозалайди.

Кунинга истеъмол қилинган икки-уч паррак саримсоқ меъда-ичак тиз-мида учрайдиган ҳасталиқларни, оп-позити бўлишини, ишлатқизилгани даволайди ҳамда оғзақ ҳазм бўлиши-ни яхшилайдди. Юқори қон босими-ни пастайтиради. Қон таркибидега қанд мод-дасининг миқдорини озайтиради. Са-

тезкор таъбирлар яхши натижа бермоқда. Шу йилнинг 1 март куни Денос — Урганч йўнали-ши бўйича келаетган 88-31 ХЗЛ давлат рақамли автобус йўлов-чиси Кахрамон Аламбобов гумон-дор сифатида тўхтатилади. У Ҳазорасп тумани, Гагарин қи-таъда истиқомат қиладди. Еши уттизни қоралаб қолган бўл-са

ЁМОННИНГ КАСОФАТИ

да, ҳеч қарда ишламайди. К. Аламбобовнинг халтаси текши-риб қурилганда уч килограмм турт юз эдик грамм қора дори моддаси борлиги аниқланган. Унинг истиқомат қилётган ту-рар-жойидан ҳам шундай гиёҳ-валд моддаси топилади.

6 март куни эса тумандаги «Ҳазорасп» жамоа хўжалиги ҳу-дудлида «Ижобом-2125» мар-кали Д 00-67 ХЗ давлат рақамли шахсий автомашини қўздан ке-чирилади. Автомашинани бош-қаретган Баҳолир Хониезов енида Рузимбой Жабборов ва

Равшанбек Эрназаровлар бор эди. Ҳайдовчининг енидаги бор унингдиннинг тағилда махсус пақетдан икки килограмм қора дори чикди. Б. Хониезов Боғот туманидаги «Гулистон» жамоа хўжалиги ҳудудлида яшайди. Ҳа-зорасп туманидаги аҳолига ав-тотранспорт хизмати қўратиш экспедициясининг ҳайдовчиси

Хизмат тақозоси билан май-иб-мажруҳ, ногирон, ақли заиф болалар далапанаётган шифо масканларида куп булганман. Кимнидир гуноҳи эвазига уни-нг норасида жигарғушлари жа-бр тортса, гуноҳкорнинг бир гу-ноҳига минг жазо тайиндир. Шуккурки, юртимизда соғлом, хушёр, ақли ва эзили болалар-ни тарбиялаб ет орасига қўшаёт-ган ибратли оилалар куп. Шун-дай оилаларнинг турмуш тарзи билан қизқисангиз, ота-она-ларни пок, қаромдан ҳазар қилиш-лиди. Уш оиласини муқаллас Ва-таннинг бир бўлагиди, деб била-дилар. Бу — бир ибрат. Ахир «Соғлом танда — соғ ақл» деб бежиз айтилмайди-ку!

Гузал ҳаётга раҳна солаётган гиёҳваллиқнинг ўзи ҳам, но-ми ҳам учсин!

К. ДИЛМУРОВОВ.

олишлари тайин. Аммо уларни-нг касофати ёмон: огулдан неча-неча норасида гулақлар боқу-чсини йўқотиб, иқтисодий огир шайроғли тарихчилик ара-васини бетора оилалар тортишга турти келиб қолаётгани аниқли-дир. Жўноятни бир киши қи-лади, аммо унинг жабрини қанча оналар, аёллар ва бола-чақалар тортиши ҳеч кимнинг бефарқ қарашига ҳаққи йўқ!

Шуккурки, юртимизда соғлом, хушёр, ақли ва эзили болалар-ни тарбиялаб ет орасига қўшаёт-ган ибратли оилалар куп. Шун-дай оилаларнинг турмуш тарзи билан қизқисангиз, ота-она-ларни пок, қаромдан ҳазар қилиш-лиди. Уш оиласини муқаллас Ва-таннинг бир бўлагиди, деб била-дилар. Бу — бир ибрат. Ахир «Соғлом танда — соғ ақл» деб бежиз айтилмайди-ку!

Гузал ҳаётга раҳна солаётган гиёҳваллиқнинг ўзи ҳам, но-ми ҳам учсин!

К. ДИЛМУРОВОВ.

бат билан олий табақада баҳ-лар 12 майда давом еттирила-ди.

Уч турдан сўнг турир жав-валига вазият эса қуйилган-ча:

1. МХСК — 7
2. «Навбахор» — 6
3. «Дўстлик» — 7
4. «Сугдиёна» — 6
5. «Наврў» — 6
6. «Нефчи» — 6
7. «Нурафшон» — 6
8. «Трактор» — 4
9. «Динамо» (С) — 3
10. «Янгир» — 3
11. «Пахтакор» — 3
12. АСК — 3
13. «Мағпал» — 3
14. «Атласчи» — 3
15. «Динамо» (У) — 3
16. «Косонсой» — 1

Ш. АЛЛАМОВ

Мамлакат биринчилиги олий табақасида жамоалар уч мартадан тўп суришди. Булиб ўтган учрашулар айрим эъти-борга молик жиҳатлар турги-сидати таърихга имкон беради.

Диққатни торғатидиган даст-лабки ҳолат оамда куз тикиб утирмасдан қандай бўлишини галаба қозониш иштиёқидир. Буборада айниқса МХСК фут-болчилари узгача шиддаткор-ликнамойиш етишмоқда. Хоҳ сафарда, хоҳ ўз майдонли бўл-син армиячилар ҳужумга зўр бериб, омадини рақиб дарвоза-си олдида излашмоқда. Тух-товсиз ҳаммаларга асосланган бундай уйин сурятига унақа-бунақа қоманди дош бера ол-маслиги «Динамо» билан Ур-ганада бўлиб ўтган учрашувада яққол тасдиқланган эди.

Мамлакатимизнинг етакчи клубларидан бири «Навбахор» ҳам учинчи турда ўз майдони-

Футбол ШИДДАТЛИ ҲАМ МАРОҚЛИ

да МХСК футболчиларининг шаштига жавобан бирор жўнли таъбир топа олмади. Иккала то-мон ҳам дарвозани ишғол қи-лиш учун қатор имкониятларга ега бўлишди. Бироқ, қулай ва-зипаларда вазиимлик, маҳорат етишмаслиги боис ҳисоб очил-масдан қолди. Дуран натижа қомандаларга турнир жалвали-да биринчи ва иккинчи поғона-ларни сақлаш имконини берди.

Маълумки, ўтган йили «Дўст-лик» (собиқ «Политотдел») би-ринчилиги аввалда сует уйини билан муқимларини ранжитган эди. Бу эса Тошкент вилояти футболчилари ҳужумкорлик би-лай қайратга солишмоқда. Даст-лаб кубок беллашуварлида куза тапшланган бу жиҳат биринчи-

лик баҳсларида ҳам намоён бўл-моқда. Учинчи турда ўз майдон-ида «Мағпал»ни 6:1 ҳисобида логла қўлирган «Дўстлик» уни-чи уринга қутарили. Поитахт вилояти вакиллари бундан кей-ин ҳам бўш келмаслиқларига мўайян асослар бор.

Кетма-кет иккинчи учрашу-да маелуб бўлаётган «Пахтакор» ҳу-су-сияти эса бундай деб бўлмайди. Бу сафар тошкентлик футбол-чилар ўз майдонлида «Янгир»дан енгилди — 1:2. Учинчи турда омад «Нефчи»дан ҳам юз утир-ди: фарғоналик футболчилар Бухорода «Нурафшон»га кичик ҳисобла ютқизилди — 0:1.

Албетта «Пахтакор» ва «Не-фчи»нинг мағлубиятларидан поғна-поғналик билан ҳуло-

са чиқариш уринли эмас. Зеро, бу қомандаларнинг имконият-лари шундай қаттиқ, истаган лаҳзада пулар уйинни қўқайтириб қўзланган мудат томон жадал илпариллашларни мумкин. Айни чоқда ҳозир бой берилган гала-балар пировард-натижада жу-да қимматга тувишини ҳам унут-маслик жоиз.

Энциликда етакчиларга ен босадиған жамоанинг ўзи қол-маяпти. МХСК, «Навбахор», «Дўстлик», «Нурафшон», «Суг-диёна» дан ташқари «Наврў», «Янгир», «Трактор» футболчи-лари ҳам жиҳдлий максаллар йў-лида майдонга тулишмоқда. Олий табақанинг бошқа қоман-далари ҳам пешқадамларни ен-гиб, муқимлар олқиниша сазо-

вор бўлиш умидида эканлигида шубҳа йўқ.

Мана шуларнинг ҳаммаси бу йилиги баҳслар ҳар қачондан ҳам шиддатли ва мароқли ке-чи-пишдан далолат бермоқда. Иш-қибозлар ҳам буни билдирган е-тишмоқда шексизли, уйингоҳ-лар кун сайин гавжумлашмоқ-да. Демакки, ўзбек футболининг истиқболли порлоқдир. Зотан қиз-гини қурашларда тобланган ча-рм тўп усталаримиз халқроқ майдонда ҳам улқимиз спорт шарофити орттиришга, деган умидимиз. Бу ҳақда таърихчи-мизнинг боиси пулидаки, 8 май куни миллий терма қомандамиз Душанба пахрида Осие кубогини ўтун дастлабки саралаш учре-шувини утказди. Шу муноса-

Бош муҳаррир Неъмат ЁКУБОВ
Рўзнома таҳрир хайъати: Расулмат ХУСАНОВ, Мирза-жон ИСЛОМОВ, Махмуд МИРЗАЕВ, Эркул ЗИКРИЕВ, Сиддиқжон МУҲАМЕДЖОНОВ, Мирғиёс ҚАЮМОВ (бош муҳаррир уринбосари), Суннатилла САЙДАЛИЕВ, Обид-жон ГОФУРОВ (масъул котиб), Равшан БОБОМУҲАМЕДОВ.

ҲОМИЙЛАР:
«ЎЗМЕВАСАБЗАВОТУЗМУСНАОТ»
УЮШМАСИ
«Ўзқишлоқкорликтаъминоттаъиниш»
давлат-ширкат қўмитаси
«Қишлоқ ҳаёти» — «Қишлоқ ҳақиқати»
газетасининг вориси

МАНЗИЛИМИЗ: 700083, ТОШКЕНТ, МАТБУОТЧИЛАР КЎЧАСИ, 32
ТЕЛЕФОНЛАР, Мухаррир уринбосарлари — 33-44-43, 33-16-27. Масъул котиб — 33-09-93.
Деҳқончилик бўлими — 36-56-35, 36-54-51. Ижтимоий ҳаёт бўлими — 36-56-34. Маданият, адабиёт ва сан